

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
06 1 01219- 47	
DATO - 5 SEPT. 2007	
AN	EKSP.
586	

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no, Nettsted: www.frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Kontonr: 7154.05.51671

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Dato, 31.8.2007

FORSLAG TIL VEILEDER FOR UTARBEIDELSE AV REGIONALE PLANER FOR VINDKRAFT - HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til deres brev av 18.6.2007 angående høring av forslag til veileder for utarbeidelse av regionale planer for vindkraft. Vi viser også til vår høringsuttalelse til MD datert 13.12.2006 til forslag til *Retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraftanlegg*.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de 13 største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen over ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle og naturvennlige friluftslivets vilkår i Norge, herunder naturgrunnlaget for å drive friluftsliv.

Vi vil innledningsvis påpeke at det i Norge ikke er et problem at det produseres for lite kraft, men at vårt forbruk er skremmende ineffektivt og at det derfor brukes for mye. Den nasjonale hovedstrategien må derfor være å effektivisere vår bruk av den kraften som allerede produseres, framfor å satse på stortilt utbygging av ny kraft.

Vi vil også innledningsvis påpeke det sannsynlige potensial vindmøller langt til havs vil kunne ha i framtida. En slik løsning vil ikke være i konflikt med blant annet natur- og friluftslivsinteressene langs kysten og etter FRIFOs vurdering derfor en mye bedre løsning på sikt.

Behov for helhetlig planlegging

Det er i den senere tid blitt et enormt trykk på utbygging av vindmølleparker. En planløs utbygging av vindmølleparker i stor stil vil kunne føre til uopprettelige skader for landskap, natur og friluftsliv med store nasjonale verdier. FRIFO synes derfor det er positivt at det er vedtatt retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraftanlegg. Vi synes også det er positivt at det nå utarbeides en veileder til disse retningslinjene.

Formålet med veilederen er å konkretisere hvordan arbeidet med regionale planer i henhold til *Retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraftanlegg* kan utføres på en hensiktsmessig måte.

Organisasjoner tilsluttet Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO): Den Norske Turistforening, Forbundet KYSTEN, KFUK-KFUM-Speideme, Norges Folkesportforbund, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Klatreforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges Padleforbund, Norges Røde Kors Hjelpekorp, Norges speiderforbund, Skiforeningen, Syklistenes Landsforening, 4H Norge

I de vedtatte retningslinjene legges det imidlertid ikke opp til obligatorisk utarbeidelse av slike planer, men det er opp til fylkeskommunen i samarbeid med sentrale aktører å vurdere behovet for regionale planer.

FRIFO har ment og mener fortsatt at det må utarbeides en nasjonal plan for vindkraft som bygger på de nasjonale retningslinjene. Det må derfor være obligatorisk for alle fylker (der dette er relevant) å bidra til og lage en helhetlig nasjonal plan. Før det foreligger en helhetlig nasjonal plan bør det derfor ikke gis konsesjon på nye anlegg.

Kommentarer til forslaget

Planprogram

Veilederen anbefaler at det utarbeides en planprogram uansett om planen omfattes av KU-forskriften eller ikke. FRIFO mener at en slik plan uansett på må være gjenstand for en konsekvensutredningen og at det derfor uansett må utarbeides et planprogram.

Utarbeidelse av et planprogram vil sikre at den endelige planen tar opp alle relevante temaer/problemstillinger og arealavgrensninger og at alle berørte parter, herunder natur- og friluftslivsorganisasjoner blir trukket inn i en tidlig fase av arbeidet.

Et planprogram vil også sikre at alle berørte parter vet hva de har å forholde seg til når det gjelder ulike faser og framdrift i planarbeidet.

I forslaget veileder står det at hensynet til framdriften i planarbeidet må tillegges stor vekt og at nytten av å innhente ny må vurderes nøye. FRIFO er enige i at det er viktig med en viss framdrift i dette arbeidet, men vi mener at hensynet til framdriften ikke må gå på bekostning av kvaliteten på planen.

Utredningstema og metodisk tilnærming

De viktigste fagfeltene innenfor natur og friluftsliv et tatt med i retningslinjene og da selvsagt også i veilederen.

Resultatet av utredningen på de ulike temaene blir imidlertid ikke bedre enn hva grunnlagsmaterialet gir muligheter for. Det er derfor avgjørende for et godt sluttresultat at det gjøres grundig og godt arbeid med grunnlagsmaterialet.

Når det gjelder temaet *Friluftsliv (kap 3.6)* er det utviklet en verdsettingsmetodikk (DN-håndbok 25) som det refereres til. Problemet er imidlertid at verdsetting etter denne metodikken i svært liten grad er gjennomført, noe som også går fram av veilederen.

For å sikre at friluftslivsinteressene blir ivaretatt på en god måte i planarbeidet mener FRIFO at verdsetting etter de aktuelle metodikken må gjennomføres. I motsatt fall mener vi at viktige områder for friluftslivet vil kunne bli tapt eller vesentlig redusert som følge av utbygging av vindmølleparker.

For friluftslivet er det i tillegg til selve temaet *Friluftsliv* flere andre temaer som er viktig for friluftslivsopplevelsen. Det er derfor avgjørende at grunnlagsmaterialet også for disse temaene er gode nok. For eksempel er landskap og biologisk mangfold viktig opplevelseskvaliteter for friluftslivet.

Nå det gjelder konfliktvurdering mener FRIFO at et ikke bare er når konfliktpotensialet er *svært stor* at det ikke bør bygges vindmølleparker, men også når konflikten "bare" er *stor* bør det etter vår

vurdering ikke bygges vindmøller, (jf vår høringsuttalelse til retningslinjene). Dette må derfor gå fram av veilederen.

Sumvirkninger

FRIFO mener det er viktig å se på negative sumvirkninger av flere vindmølleparker i samme område, noe som tas opp kap 5.0 veilederen. FRIFO mener dette er en meget viktig problemstilling og vi mener at den beste måten å unngå dette på er å utarbeide en nasjonal plan for vindkraft, jf det vi har skrevet tidligere om dette.

Medvirkning

For å sikre at natur- og friluftslivsinteressene blir tilstrekkelig ivaretatt er det viktig at det legges opp til en reell medvirkning fra natur- og friluftslivsorganisasjonene, herunder Forum for natur og friluftsliv (FNF) i det enkelte fylke, både i utarbeidelsen av den nasjonale planen (eventuelt fylkesvise planer) og i konsesjonsbehandlingen av enkeltsøknader når planen(e) er på plass.

Vi mener derfor at veilederen må presisere viktigheten av å trekke med disse organisasjonene på en god og hensiktsmessig måte. Blant annet sitter organisasjonene på betydelig kunnskaper som bør være relevant å trekke inn i verdivurderinger av områder.

Når det gjelder involvering av organisasjonene er det imidlertid viktig å være klar over at disse drives for det meste på frivillige basis etter arbeidstid. Dette krever derfor en annen form for involvering enn overfor offentlige myndigheter og andre som er aktive på dagtid. Dette gjelder også når saker blir sendt på høring og høringsfrister.

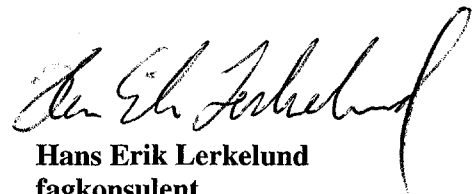
Planer for småkraftverk

FRIFO mener det er viktig å se planer for vindkraftverk i sammenheng med planer for småkraftverk slik at disse to planene blir samordnet på hensiktsmessige måte til det beste for natur og landskap.

Vennlig hilsen
Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent